

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОЇ БЕЗПЕКИ

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

Освітній ступінь: магістр

Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»

Освітня програма: «Правоохоронна діяльність (поліцейські)» № 98 від
30.01.2019

Статус навчальної дисципліни: нормативна

Мова навчання: українська
у 2019/2020 навчальному році

Завдання обговорено та схвалено на
засіданні кафедри філософії та
політології
протокол від 23.08.2019 №16

Завідувач кафедри
Вячеслав КУЗЬМЕНКО

Дніпро – 2019

Психологія управління // Плани семінарських занять з навчальної дисципліни / Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. – 12 с.

РОЗРОБНИК:

Шинкаренко І.О., доцент кафедри філософії та політології, кандидат психологічних наук, доцент.

ТЕМА 1. Теоретичні основи психології управління***Практичне заняття № 1-2 год.*****План**

1. Предмет психології управління.
2. Структура психології управління.
3. Управлінська діяльність як центральний об'єкт досліджень у психології управління.
4. Підходи до розуміння функцій управління.
5. Тенденції розвитку управління (менеджменту) у XXI сторіччі.
6. Види методів у психології управління.
7. Особливості загально-психологічних методів у психології управління.
8. Зв'язок психології управління з іншими галузями психології.

Уміння: слухачі мають орієнтуватися у визначенні предмету психології управління, оволодіти основним категоріальним апаратом управління, визначитися в основних методах дисципліни.

Завдання для самостійної роботи до Теми 1:

1. Уявлення Ф. Ніцше про управління державою.
2. Управління державою у поглядах Платона.
3. Психологічні особливості жіночого та чоловічого стилів управління.

Індивідуальні завдання для Теми 1

1. Сучасні тенденції у психології управління.
2. Жінка-лідер у психології управління.
3. Особливості стилів управління у роботах К. Маркса.

ТЕМА 2. Психологічні теорії особистості у контексті управлінської діяльності.
Практичне заняття № 2-2 год.

План

1. Індивід, індивідуальність, особистість в управлінні
2. Структура особистості.
3. Теорії особистості та їх використання в управлінській практиці : психоаналіз, Фром, Хорні.
4. Індивідуально-психологічні, психофізіологічні властивості особистості та їх урахування в системі управління.
5. Психогеометрія: призначення та застосування.
6. Основні сфери сенсорного досвіду особистості.

Уміння які мають бути вироблені : орієнтуватися в основних поняттях- людина, індивід, індивідуальність, особистість, темперамент, характер, здібності, емоції, вольові якості, мотивація, соціальні установки, активність особистості, інтереси, переконання, схильності, світогляд, ідеали, установки.

Завдання для самостійної роботи до Теми 2:

1. Вольова особистість в системі управління.
2. Особливості поведінки особистості у групі.
3. Творча активність людини в психології управління.

Індивідуальні завдання до Теми 2:

1. Теорії особистості та їх використання в управлінській діяльності
2. Мотиви й мотивації в управлінні.
3. Роль кризових ситуацій у формуванні особистості лідерства.

ТЕМА 3. Психологічні аспекти управлінських функцій.*Семінарське заняття №3-2 год.***План**

1. Сутність, роль і місце організації в управлінні.
2. Соціально-психологічна характеристика організації.
3. Співвідношення індивідуального і групового в управлінні організаціями.
4. Психологічні особливості спільної діяльності в організації.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

організація, група, моделі управління, індивідуальний стиль управління, авторитарний стиль управління, автократичний стиль управління, керівництво та лідерство.

*Практичне заняття № 3-4 год.***План**

1. Моделі управління: переваги і недоліки.
2. Психологічні особливості стилів управління.
3. Психологія індивідуального стилю управління.
4. Керівництво й лідерство як психологічний феномен.
5. Професіоналізм і компетентність керівника.
6. Професіограма керівника.

Уміння які мають бути вироблені: сформувати психологічну компетенцію щодо особливостей стилів управління, усвідомити різницю між керівником та лідером.

Завдання для самостійної роботи до Теми 3:

1. Труднощі, вимоги та обмеження у роботі керівників.
2. Психологічний стрес у роботі керівника та шляхи його подолання.
3. Регресивний розвиток керівника та його вплив на управлінську діяльність.

Індивідуальні завдання до Теми 3:

1. Гендерні особливості в управлінській діяльності.
2. Роль ризику у роботі керівника.
3. Комунікабельність керівника як умова його професійного росту.
4. Скласти професіограму керівника Національної поліції.

ТЕМА 4. Психологія ділового спілкування*Практичне заняття № 4 – 4 год.***План**

1. Поняття, структура та види спілкування.
2. Спілкування як соціальний феномен.
3. Психологічні особливості управлінського спілкування.
4. Проблеми міжособистісного сприйняття в управлінському спілкуванні.
5. Спілкування керівника з підлеглими як обмін інформацією.
6. Умови ефективної взаємодії в управлінському спілкуванні.

Уміння які мають бути вироблені: здійснювати аналіз стилів ділового спілкування, розробляти плани проведення ділової бесіди, реалізовувати різні методи викладу матеріалу в процесі ділової бесіди;

Завдання для самостійної роботи до Теми 4:

1. Національні стилі ділового спілкування.
2. Комунікативний потенціал особистості керівника.
3. Ділове спілкування як засіб управлінського впливу.

Індивідуальні завдання до Теми 4:

1. Роль харизми у діловому спілкуванні.
2. Особливості маніпулятивного рівня спілкування.
3. Етнокультурні особливості учасників переговорів.
4. Роль емоційної сфери у процесі переговорів.

ТЕМА 5. Психологічні основи ефективного управління групами.***Практичне заняття № 5 – 2 год.*****План**

1. Визначення суб'єкта управління. Формування керівника як особистості.
2. Вплив соціального оточення на формування професійно важливих якостей керівника.
3. Професійно важливі якості керівника в системі державної служби.
4. Стилі управління в системі державної служби. Індивідуальний стиль управління.
5. Авторитет керівника: суб'єктивна та об'єктивна значущість.
6. Вплив соціального статусу керівника на його особистість. Формування іміджу керівника.

Уміння які мають бути вироблені: знати основні риси керівника як особистості, усвідомити поняття індивідуальний стиль управління, визначити як впливає соціальний статус керівника на його особистість.

Завдання для самостійної роботи до Теми 5:

1. Охарактеризуйте основні ролі керівника в організації.
2. Проаналізуйте психологічні підходи до аналізу стилів управління.
3. Які об'єктивні та суб'єктивні чинники впливають на формування якостей керівника?
4. Які об'єктивні та суб'єктивні чинники впливають на імідж керівника?

Індивідуальні завдання до Теми 5:

1. Скласти психограму державного службовця (Психограма – це перелік індивідуально-психологічних властивостей, якостей і здібностей людини, які необхідні для виконання роботи за даною спеціальністю та на конкретній посаді).

ТЕМА 6. Психологія формування команд та управління ними.*Семінарське заняття №6-2 год.***План**

1. Характеристика групи як соціального феномена.
2. Групова динаміка та рівні проблем управління.
3. Стадії розвитку групи та управління груповою динамікою.
4. Функції ефективної групи і соціальні ролі її членів.
5. Умови ефективності групового вирішення проблем.
6. Характеристики членів групи як фактор ефективності.
7. Типи підлеглих.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: соціальна група, формальні та неформальні групи, групова динаміка, закономірності групової динаміки, стадії групового розвитку, деструктивна соціальна роль, типи підлеглих.

*Практичне заняття № 6 – 4 год.***План**

1. Визначення групи. Види груп, цілі їх діяльності.
2. Неформальні групи.
3. Міжособистісні відносини в групі.
4. Мікроклімат і продуктивність праці.
5. Формування психологічного клімату в організаційній структурі.
6. Особливості ефективної команди.

Уміння які мають бути вироблені: усвідомити поняття формальних та неформальних груп, зв'язати питання психологічного мікроклімату та продуктивність роботи колективу, розуміти різницю між групою та командою.

Завдання для самостійної роботи до Теми 6:

1. Значення «індивідуального» і «групового» в психології управління.
2. Організаційна структура управління.
3. Відповідальність керівників і підлеглих в організації.

Індивідуальні завдання до Теми 6:

1. За допомогою методики «ВАШ СТИЛЬ УПРАВЛІННЯ» визначте власний стиль управління.

ТЕМА 7. Конфлікти. Психологія управління конфліктами.*Практичне заняття № 7 – 4 год.***План**

1. Сутність конфлікту та його характерні риси.
2. Типологія конфліктів.
3. Стадії розвитку конфлікту
4. Правила розв'язання конфліктів
5. Типові помилки під час розв'язання конфліктів
6. Умови й фактори продуктивного завершення конфліктів.
7. Дії керівника щодо аналізу конфліктної ситуації.
8. Роль керівника колективу в регулюванні інноваційних конфліктів.
9. Основні стратегії переговорів у вирішенні конфліктів соціально – трудового характеру.
10. Управління стресами в конфліктній ситуації.

Уміння які мають бути вироблені: усвідомити стадії розвитку конфлікту, типові помилки під час розв'язання конфліктів, роль керівника у регулюванні конфліктних ситуацій, визначити поняття «конфліктогени».

Завдання для самостійної роботи до Теми 7:

1. Значення медіаторства у конфліктології.
2. Рольовий конфлікт.
3. Внутрішньо-особистісні конфлікти.
4. Базальний конфлікт (К. Хорні).

Індивідуальні завдання до Теми 7:

1. Опишіть конфліктну ситуацію. Проаналізуйте конфліктну ситуацію, використовуючи загальну схему рішення конфлікту. Запропонуйте шляхи виходу з конфліктної ситуації.
2. За допомогою методики «НАСКІЛЬКИ ВИ КОНФЛИКТНІ?» з'ясуйте свій рівень її конфліктності.
3. За допомогою методики «ОПИТУВАННЯ ТОМАСА-КІЛМЕННА» визначте, характерні особисто для вас, особливості поведінки в конфліктній ситуації.

ТЕМА 8. Психологічні можливості паблік рилейшнз.*Семінарське заняття №8-2 год.***План**

1. Історія паблік рилейшнз.
2. Паблік рилейшнз: визначення основні задачі.
3. Зовнішні і внутрішні комунікації як основна проблема паблік рилейшнз.
4. Спонсорство і меценатство як способи позитивного впливу на суспільну думку.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
 паблік рилейшнз, органи державної влади, державно управлінський процес,
 комунікація, імідж, піар технології,

Практичне заняття №8-2 год.

План

1. Поняття іміджу в психології.
2. Імідж як цілісна структура.
3. Компоненти структури іміджу в організації.
4. Шляхи створення іміджу керівника та іміджу організації.
5. Поняття психологічної згуртованості в структурах управління.
6. Психологічна сумісність.

Уміння які мають бути вироблені: розвинути навички комунікації в середені групи; навчитися правильно формулювати питання, а також відповідати на них; навчитися вічливо та коректно проводити роботу з пресою; вміти перетворювати негативні відносини в позитивні.

Завдання для самостійної роботи до Теми 8:

1. Сутність реклами в психології.
2. Мотиви звернення до реклами, моделювання процесів рекламної діяльності.
3. Психологія рекламної діяльності організації.

Індивідуальні завдання до Теми 8:

1. Роль “public relations” в організації.
2. Реклама як соціально-економічне явище та психологічний феномен.
3. Особливості іміджу ділової жінки.
4. Наведіть конкретний перелік завдань психологічної служби в напряму внутрішньо-організаційного паблік рилейшнз, як налагодження комунікації між керівництвом і персоналом (на прикладі будь-якої організації).

3. Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти на практичних (семінарських) заняттях

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Теоретичні питання психології управління, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння використання психологічних знань в управлінні юридичними та правоохоронними структурами; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні психологічних засад юридичної діяльності та практики їх застосування у правоохоронній діяльності.
4	Теоретичні питання психології управління, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Теоретичні питання застосування психологічних знань в управлінні правоохоронною діяльністю, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Теоретичні питання застосування психологічних знань в управлінні правоохоронною діяльністю, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння використання психологічних знань сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Здобувач вищої освіти не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, з юридичної психології що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті